

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

TELEMEDICINOS PANAUDOJIMO GALIMYBĖS GYDYTOJŲ POŽIŪRIU

Darbo autorė. Gabija RAZIŪNAITĖ (IV kursas).

Darbo vadovė. Doc. dr. Žydrūnė VIŠOCKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų ir šeimos medicinos klinika; VUL SK Endokrinologijos centras.

Darbo konsultantas. Gyd. rez. Domas GRIGORAVIČIUS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų ir šeimos medicinos klinika, VUL SK Endokrinologijos centras.

Darbo tikslas. Įvertinti gydytojų pasirengimą nuotolinės medicinos bei nuotolinio sveikatos rodiklių stebėjimo taikymui sveikatos priežiūros sistemoje.

Darbo metodika. 2023m. sausio mėn. – kovo mėn. atliktas vienu momentis skerspjūvio tyrimas, taikant savanoriškos anoniminės anketinės apklausos internete metodą. Nuoroda į internetinę apklausą buvo pateikta VUL Santaros klinikų endokrinologijos centro gydytojams, endokrinologų asociacijos bei jaunųjų gydytojų asociacijos nariams, nacionalinio vėžio instituto darbuotojams bei privačių „Lietuvos medikai“ ir „VU MF Rezidentai“ Facebook grupių nariams. Į tyrimą įtraukti Lietuvoje dirbantys gydytojai. Anketą sudarė 23 klausimai, suskirstyti į tris dalis – demografinę, skaitmeninio raštingumo ir pasirengimo nuotoliniam sveikatos vertinimui. Demografinėje klausimyno dalyje gydytojai turėjo nurodyti savo amžių, specialybę bei pagrindinę darbovietę. Skaitmeninio raštingumo vertinimui buvo naudojamas DHLS (angl. *Digital Health Care Literacy Scale*) klausimynas (*Cronbach's α* 0,738 – į lietuvių kalbą versto klausimyno vidinis suderinamumas). Atsakymai įvertinti 5 balų Likerto skale (0 – visiškai nesutinku, 4 – visiškai sutinku; galima balų suma 0-12). Pasirengimas nuotoliniam sveikatos vertinimui buvo vertinamas naudojant PRAT (angl. *Practitioner Telehealth Readiness Assessment Tool*) klausimyną (*Cronbach's α* 0,847 – į lietuvių kalbą versto klausimyno vidinis suderinamumas). Teiginių vertinimui naudota 5 balų Likerto skalė (1 – visiškai nesutinku, 5 – visiškai sutinku; galima balų suma 17-85). Pasirengimas telemedicinai vertintas trijose srityse: pagrindinis (apimantis nepasitenkinimą esama padėtimi bei pokyčių lūkesčius), pasirengimas įsitraukti (apimantis informuotumą, telemedicinos naudos vertinimą) bei struktūrinis (apimantis esančios infrastruktūros ir išteklių vertinimą). Pagal PRAT klausimyne gautų balų sumą, respondentų pasirengimas telemedicinos įdiegimui buvo suskirstytas į aukštą (daugiau nei 60 balų), vidutinį (60-43 balai) bei žemą (mažiau nei 43 balai) pasirengimo lygį. Nuoroda į internetinę apklausą buvo pateikta VUL Santaros klinikų endokrinologijos centro gydytojams, endokrinologų asociacijos bei jaunųjų gydytojų asociacijos nariams, nacionalinio vėžio instituto darbuotojams bei privačių „Lietuvos medikai“ ir „VU MF Rezidentai“ Facebook grupių nariams. Į tyrimą įtraukti Lietuvoje dirbantys gydytojai. Statistinė duomenų analizė atlikta naudojant *MS Excel* ir *IBM SPSS Statistics* programas. Statistinei analizei taikyti

Shapiro-Wilk, Mann-Whitney U, Student T kriterijai ir *Spearman* koreliacijos koeficientas. Reikšmingumo lygmuo $p < 0,05$.

Rezultatai. Į tyrimą įtrauktos 169 anketos iš 172. Respondentų vidutinis amžius buvo $41,3 \pm SN 12,5$ m. Skaitmeninio raštingumo klausimyno dalyje 91,9 proc. gydytojų surinko maksimalų balų skaičių (vidurkis $11,02 \pm SN 1,38$). Nustatyta silpna neigiama koreliacija tarp gydytojų amžiaus ir surinktų skaitmeninio sveikatos priežiūros raštingumo balų ($r -0,40$, $p < 0,001$). Aukšto lygio pasirengimas nustatytas 20 proc. (pasikliautinis intervalas (PI) 14-26 proc.) respondentų, o vidutinio lygio pasirengimas nustatytas 64 proc. (PI 57-72 proc.). Vertinant pasirengimą telemedicinai, 73,4 proc. gydytojų surinko maksimalią sumą balų už pagrindinį pasirengimą, 71,3 proc. – už pasirengimą įsitraukti, 53,3 proc. – už struktūrinį pasirengimą. Pasirengimas telemedicinos įdiegimui tarp universitetinės ligoninės gydytojų ir dirbančių neuniversitetinėje įstaigoje reikšmingai nesiskyrė ($p < 0,164$). 81 proc. respondentų domina, kaip telemedicina pagerintų sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, o 65 proc. gydytojų nurodė jaučiantys poreikį naudotis telemonitoringu. 82 proc. pripažino, kad nėra dalyvavę mokymuose apie telemediciną bei 82 proc. teigė, jog nėra susipažinę su telemedicinos įrangos kompensavimo tvarka.

Išvados. Geresnis skaitmeninis raštingumas nustatytas jaunesnio amžiaus gydytojams. Aukštas pasirengimo lygis nuotoliniam sveikatos stebėjimui nustatytas penktadaliui gydytojų. Tyrimas atskleidė, jog dauguma gydytojų skaitmeniškai raštingi, pasirengimas telemedicinos diegimui Lietuvoje yra geras. Gydytojų nuomone prasčiausiai parengta telemedicinos infrastruktūros ir įgyvendinimo sritis. Nors šio tyrimo klausimynai nebuvo validuoti, rezultatai parodo, jog telemedicinos įdiegimui yra būtina rengti mokymus gydytojams nuotolinio sveikatos rodiklių stebėjimo temomis.

Raktažodžiai. Telemedicina; telemonitoringas; nuotolinis sveikatos stebėjimas; gydytojų apklausa; skaitmeninis raštingumas.